

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 27,150 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2555. ออนไลน์)

2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 395 คน ซึ่งได้จากการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane. 1973 :727 ; อ้างถึงใน รุ่งสรรค์สิงห์เลิศ. 2551 : 70) ตามสูตร ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง N = จำนวนประชากร e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด (ในทางสังคมศาสตร์นิยม

กำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ .05)

ผู้วิจัยกำหนดประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 27,150 คน ตามตารางที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมหาสารคาม คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามาเน่ ได้จำนวน 395 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาและงานวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ชุมชน	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ดักสีลา	212	231	443	3	3	6
ศรีสวัสดิ์ 1	699	741	1,440	10	11	21
ศรีสวัสดิ์ 2	791	1,015	1,806	11	15	26
ศรีสวัสดิ์ 3	263	325	588	4	5	9
ปัจฉิมทัศน์ 1	623	669	1,292	9	10	19
ปัจฉิมทัศน์ 2	431	513	944	6	7	13
รัษฎา 1	507	570	1,077	7	8	15
รัษฎา 2	404	526	930	6	8	14
รัษฎา 3	465	468	933	7	7	14
รัษฎา 4	515	599	1,114	7	9	16
สามัคคี 1	490	519	1,009	7	8	15
สามัคคี 2	573	664	1,237	8	10	18

ชุมชน	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ศรีมหาสารคาม	361	577	938	5	8	13
เครือข่าย 1	339	385	724	5	6	11
เครือข่าย 2	148	125	273	2	2	4
นาควิชัย 1	738	782	1,520	11	11	22
นาควิชัย 2	372	412	784	5	6	11
นาควิชัย 3	221	268	489	3	4	7
โพธิ์ศรี 1	638	659	1,297	9	10	19
โพธิ์ศรี 2	399	471	870	6	7	13
อภิสัทธี 1	336	453	789	5	7	12
อภิสัทธี 2	406	474	880	6	7	13
อุทัยทิศ 1	355	415	770	5	6	11
อุทัยทิศ 2	395	438	833	6	6	12
อุทัยทิศ 3	403	430	833	6	6	12
อุทัยทิศ 4	173	203	376	3	3	6
บ้านแมค	245	256	501	4	4	8
ส่องเหนือ	423	446	869	6	6	12
ส่องใต้	405	349	754	6	5	11
มหาชัย	374	463	837	5	7	12
รวม	12,704	14,446	27,150	183	212	395

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยจัดทำสลากรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล แยกตามชุมชนให้ครบทุกชุมชนและครบจำนวนประชากร ตามตารางที่ 1 เช่น จัดทำสลากรชุมชนตักศิลาจำนวน 443 ชันจัดทำสลากรชุมชนศรีสวัสดิ์ 1 จำนวน 1,440 ชัน ตามลำดับแล้วทำการจับสลากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชน เช่น จับสลากกลุ่มตัวอย่างชุมชนตักศิลาจำนวน 6 ชัน จับสลากกลุ่มตัวอย่างชุมชนศรีสวัสดิ์ 1 จำนวน 21 ชัน โดยมีเงื่อนไขว่ากลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนจะต้องมีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยจะวัดระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจากปัจจัยภูมิหลังระดับความรู้และความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยระดับทัศนคติทางการเมืองและค่านิยมทางการเมืองผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามออกเป็น 6 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 สร้างแบบสอบถามเป็นคำถามข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 สร้างแบบทดสอบเป็นคำถามเพื่อวัดระดับความรู้และความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามซึ่งครอบคลุมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของระบอบประชาธิปไตย 5 มิติ ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสมอภาค หลักเสรีภาพ หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก วัดจากคะแนนในการตอบคำถามแบบเลือกตอบถูกหรือผิด

ส่วนที่ 3 สร้างแบบสอบถามเป็นคำถามเพื่อวัดระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จากมิติของหลักการตามระบอบประชาธิปไตย 5 มิติ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การจัดลำดับใช้ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 สร้างแบบสอบถามเป็นคำถามเพื่อวัดระดับค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามจากมิติของหลักการตามระบอบประชาธิปไตย 5 มิติ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การจัดลำดับใช้ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 สร้างแบบสอบถามเป็นคำถามเพื่อวัดระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามจากมิติของหลักการตามระบอบประชาธิปไตย 5 มิติ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การจัดลำดับใช้ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 6 สร้างแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัยหลักในการสร้างแบบสอบถาม รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2551 : 114-117) ได้อธิบายหลักการสร้างแบบสอบถามไว้ว่า ในการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลมีความสำคัญมาก แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดที่มีความจำเป็น ซึ่งเครื่องมือนี้จะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้วิจัย ที่สามารถสร้างแบบสอบถามที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือมากกว่าแบบสอบถามที่ไม่เหมาะสม แบบสอบถามที่ดีมีหลักเกณฑ์การสร้าง ดังนี้

1. ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบ ควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการการวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการวัดนี้ ควรวิเคราะห์จากจุดมุ่งหมายของการวิจัยว่าต้องการศึกษาเรื่องอะไร ตัวแปรใดบ้าง มากน้อย ลึกซึ้งเพียงใด ต้องการข้อมูลในระดับใด เรื่องอะไร

1.2 กำหนดรูปแบบของคำถามการสร้างแบบทดสอบควรกำหนดรูปแบบของคำถามว่าจะต้องเป็นคำถามปลายปิดหรือปลายเปิดหรือแบบผสม จะเลือกใช้แบบใด ควรพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างด้วย ถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านข้อความได้ควรเลือกรูปแบบคำถามปลายปิดแทนปลายเปิด

1.3 ร่างแบบทดสอบในขั้นนี้ผู้วิจัยต้องเขียนคำถามต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ได้วิเคราะห์แล้ว เขียนข้อความให้มีจำนวนข้อมากเกินความต้องการไว้เล็กน้อยเพื่อเก็บไว้เป็นข้อความสำรองสำหรับใช้แทนข้อความที่มีคุณภาพต่ำหลังจากได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วต้องตัดข้อนั้น ๆ ทิ้งไป

1.4 ตรวจสอบแบบทดสอบฉบับร่างเมื่อร่างแบบทดสอบเสร็จแล้ว ต้องนำมาตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้จริงการตรวจสอบคุณภาพทำได้ 2 ระดับ คือ

1.4.1 ตรวจสอบโดยผู้ร่างเอง เป็นการตรวจสอบถ้อยคำและสำนวนภาษาว่ามีความเหมาะสมกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ นอกจากนั้นต้องตรวจสอบการเรียงลำดับข้อความว่าเหมาะสมและสัมพันธ์กันตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

1.4.2 ทดลองใช้เครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไป ทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 40 คน ณ เทศบาลเมืองมหาสารคาม แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของ แบบสอบถาม ปรับปรุงข้อคำถามที่มีคุณภาพต่ำและในบางข้อที่มีคุณภาพต่ำมากให้ตัดทิ้งไป

1.5 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์หลังจากได้ทดลองใช้แบบสอบถามและได้ ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 แล้วจึงจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยพิจารณาถึงความ เหมาะสมและความสวยงามของรูปแบบการจัดวางข้อความให้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ แล้ว จัดพิมพ์ พิสูจน์อักษร อัดสำเนาให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนการสร้างแบบสอบถามควรกำหนดจุดมุ่งหมาย ว่าต้องการถามเรื่องอะไรบ้างซึ่งต้องสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำวิจัย ควรมีการกำหนดขอบเขตให้ ชัดเจน ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.2 จำแนกเรื่องที่ต้องการถามเมื่อได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนแล้วว่า ต้องการถามเรื่องใดต้องแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นด้าน ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง คำถาม เช่น ด้านข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว เศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.3 สร้างคำถามให้ครอบคลุมทุกด้านที่ต้องการจะต้องสร้างคำถามให้ครอบคลุม พฤติกรรมหรือเรื่องที่ต้องการวัดซึ่งได้จำแนกเรื่องเป็นด้าน ๆ แล้ว ในบางด้านอาจมีข้อ คำถามมาก แต่ในบางด้านอาจมีข้อคำถามน้อย โดยทั่ว ๆ ไปข้อคำถามมากจะทำให้เกิดความ คลาดเคลื่อนน้อย แต่จะทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นการสร้างแบบสอบถามควรมี จำนวนพอเหมาะ ไม่ถามมากไปหรือน้อยเกินไป

2.4 เรียงลำดับข้อความการสร้างแบบสอบถามควรเรียงลำดับข้อคำถามให้ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากคำถามง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อนไปหาข้อคำถามที่ยากและ ซับซ้อน

2.5 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.5.1 ทำการหาค่า IOC ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการตรวจสอบโดย ให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ครอบคลุมประเด็น และมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง การตรวจสอบในขั้นตอนนี้เรียกว่า Face Validity เมื่อตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อนี้ ถ้วน สายศ กำหนดให้นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ

เนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่า IOC (Item Objective Congruence) ของแต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ IOC (0.66) ขึ้นไป (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 177) โดยมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

1) ดร.ทัชชววัฒน์ เหล่าสุวรรณ วุฒิศึกศึกษา ปร.ด. (สังคมวิทยา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ดร.ไพศาล วรคำ วุฒิศึกศึกษา กศ.ด. (การวิจัยและประเมินผล)

ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ครุศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) อ.เชษฐา จักรไชย วุฒิศึกศึกษา กศ.ม. อาจารย์ประจำหลักสูตร

สาขาวิชาภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.5.2 เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ควรมีการตรวจสอบคุณภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับลักษณะกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยกลุ่มที่นำแบบสอบถามไปทดลองใช้นั้นได้จากหน่วยที่สุ่มมาจากประชากรเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 40 คน เมื่อทดลองใช้แล้วจึงทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) ได้ค่าระหว่าง และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) นั้น ในการสร้างแบบสอบถามที่มีคุณภาพจะต้องดำเนินการตามคำแนะนำหลักในการสร้างแบบสอบถามที่ได้กล่าวข้างต้นตามลำดับก่อน-หลัง อย่างครบถ้วน จึงจะได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่ 1) ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย 2) ค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย 3) ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย รวม 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย ด้านการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ด้านความไว้วางใจและยอมรับความสามารถของบุคคลอื่น ด้านการเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเคารพในกติกาและกฎระเบียบที่เป็นประชาธิปไตย ด้านความสนใจและติดตามกิจกรรมทางการเมือง ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งสามชุด Cronbach's Alpha = .8988 ตามตารางภาคผนวกที่ 2-4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลพร้อมแนบต้นฉบับแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อยื่นต่อผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคามในการขอความร่วมมือและความสะดวกในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งไม่ต้องใช้หนังสือแนะนำตัว
2. ส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการจัดการข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามภายใน 15 วัน หลังจากได้แจกแบบสอบถาม
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้รับคืนมาทั้งหมด แล้วตรวจนับแยกเป็นสัดส่วนตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เช่น ตอบครบทุกข้อตอบได้ถูกต้องตามแบบฟอร์มของเครื่องมือหรือไม่
4. ตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาอยู่ในลักษณะที่สมบูรณ์นั้นมีจำนวนพอเพียงหรือถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้หรือไม่
5. ติดตามทวงถามข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่ได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อยเกินไป ซึ่งในบางครั้งอาจต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม
6. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง แล้วนับแยกเป็นสัดส่วนตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้องสมบูรณ์ในทุกคำตอบ แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้อง คัดแยกแบบสอบถามแล้วลงรหัสตามแบบลงรหัส (Coding Form) โดยคัดแยกแบบสอบถามออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้และความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามซึ่งครอบคลุมความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักการของระบอบประชาธิปไตยทั้ง 5 ประการ ได้แก่ หลักอำนาจธิปไตยของ
ปวงชน หลักเสมอภาค หลักเสรีภาพ หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของระบอบประชาธิปไตย

มิติที่วัด	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าเฉลี่ยที่ใช้แปลความหมาย
1. หลักอำนาจธิปไตยเป็น ของปวงชน	ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน	ระดับต่ำ (0-10 คะแนน) ระดับปานกลาง (11-20 คะแนน) ระดับสูง (21-30 คะแนน)
2. หลักเสรีภาพ		
3. หลักเสมอภาค		
4. หลักกฎหมาย		
5. หลักเสียงข้างมาก		

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามแปลความหมายโดยค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมี
หลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วัดระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ระดับ ความคิดเห็น	คำถามเชิงลบ มีค่าเท่ากับ	คำถามเชิงบวก มีค่าเท่ากับ	ค่าเฉลี่ยที่ใช้ แปลความหมาย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	4.50-5.00 หมายถึง ระดับสูงมาก
เห็นด้วย	2	4	3.50-4.49 หมายถึง ระดับสูง
ไม่แน่ใจ	3	3	2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	4	2	1.50-2.49 หมายถึง ระดับต่ำ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	1.00-1.49 หมายถึง ระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามแปลความหมายโดยค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมี
หลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ
ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วัเคราะห์ค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ระดับ ความคิดเห็น	คำถามเชิงลบ มีค่าเท่ากับ	คำถามเชิงบวก มีค่าเท่ากับ	ค่าเฉลี่ยที่ใช้ แปลความหมาย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	4.50-5.00 หมายถึง ระดับสูงมาก
เห็นด้วย	2	4	3.50-4.49 หมายถึง ระดับสูง
ไม่แน่ใจ	3	3	2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	4	2	1.50-2.49 หมายถึง ระดับต่ำ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	1.00-1.49 หมายถึง ระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 5 วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามแปลความหมายโดยค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วัเคราะห์ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ระดับ ความคิดเห็น	คำถามเชิงลบ มีค่าเท่ากับ	คำถามเชิงบวก มีค่าเท่ากับ	ค่าเฉลี่ยที่ใช้ แปลความหมาย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	4.50-5.00 หมายถึง ระดับสูงมาก
เห็นด้วย	2	4	3.50-4.49 หมายถึง ระดับสูง
ไม่แน่ใจ	3	3	2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	4	2	1.50-2.49 หมายถึง ระดับต่ำ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	1.00-1.49 หมายถึง ระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ (รังสรรค์สิงห์เลิศ, 2551 : 97-98)

2.1 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและสมมุติฐาน ระบุตัวแปร และตัวแปรต่าง ๆ ที่ระบุขึ้นเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันในลักษณะใด แล้วแบ่งแยกตัวแปรต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมุติฐาน

2.2 ตรวจสอบสภาพของข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานหรือตอบปัญหาการวิจัย หากพบว่า ข้อมูลใดไม่ถูกต้องตัดทิ้งหรือข้อมูลที่ได้รับคืนมามีจำนวนน้อยเกินไป ก็ต้องติดตามทวงถามหรือทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

2.3 นำข้อมูลที่สมบูรณ์ถูกต้องมาแยกแยะตามลักษณะของตัวแปรที่ได้แบ่งแยกตัวแปรไว้แล้ว

2.4 กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐาน และคำนึงถึงข้อจำกัดของสถิติที่ใช้

2.5 ตั้งสมมติฐานทางสถิติหรือสมมติฐานเป็นกลาง (Null Hypothesis)

2.6 กำหนดระดับของนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Significance)

2.7 ตรวจสอบให้คะแนนหรือค่าความถี่แยกตามข้อมูล

2.8 นำคะแนนหรือความถี่บรรจุลงในตารางแยกเป็นประเภท เพื่อความสะดวกในการคิดคำนวณ

2.9 คิดคำนวณสูตรสถิติที่กำหนดไว้แล้ว และตรวจสอบความถูกต้องโดยการทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

2.10 นำค่าสถิติที่ได้มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ตามระดับสำคัญที่ได้กำหนดไว้แล้ว

2.11 นำผลที่ได้จากการคำนวณบรรจุลงในตารางเพื่อเสนอผล เป็นการสรุปแยกหมวดหมู่ เพื่อให้สามารถนำค่าสถิติของตัวแปรหลาย ๆ ตัวมานำเสนอรวมกัน เพื่อให้อ่านเข้าใจง่ายและทำให้เกิดการเปรียบเทียบหรือเห็นความแตกต่างชัดเจนขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามซึ่งครอบคลุมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของระบอบประชาธิปไตยทั้ง 5 ประการ ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสมอภาค

หลักเสรีภาพ หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก โดยวัดจากคะแนนในการตอบคำถามแบบ เลือกลงถูกหรือผิดวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วัดระดับความรู้ความเข้าใจระดับต่ำเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต่ำ (0-10) คะแนน ระดับกลาง (11-20) คะแนน และระดับสูง (21-30) คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามข้อมูลในแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ Likert Scale แสดงผลในรูปแบบ ตารางวิเคราะห์โดยการค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการประมาณค่าแบบช่วง (Interval Estimate) โดยรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามข้อมูลในแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ Likert Scale แสดงผลในรูปแบบ ตาราง วิเคราะห์โดยการค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการประมาณค่าแบบช่วง (Interval Estimate) โดยรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเพื่อการวัดระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามจากกรอบความคิดในกระบวนการเกิด วัฒนธรรมทางการเมืองซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้และความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตย ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและค่านิยมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยข้อมูลใน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนคือ Likert Scale แสดงผลในรูปแบบตาราง วิเคราะห์โดยการค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการประมาณค่าแบบช่วง (Interval Estimate) โดยรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบ พหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยการจัดกลุ่ม ประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้ว Coding ถ้อยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายขยายความ (Explanation) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียด โดยเรียงลำดับ จากความสำคัญมากไปหาน้อย